

„PREDOSLOVIE”

(sau... În loc de Prefață)

...Gândul de a scrie o *carte cu o asemenea tematică*, atât de complexă, mi-a „încolțit” în minte, încă din anii adolescenței, în anii ’60 ai veacului trecut (și ce veac!... o „tempora”! „ce vremi și ce oameni” – ar fi scris... cronicarul!). O întâmplare de atunci, m-a „urmărit” mult timp după aceea, când... Bunicii mei dinspre Tată – „*Taica Mare*” sau „Moșu Urâciosu” și *Maica Mare* – „*Lina Carolina*” (un prenume extrem de rar), adică Dumitru și Carolina SIMION, vestiți gospodari și pomicultori, „coborători” din țărani liberi, *moșnenii*, din Gemenea – vestit sat, de pe mirifica vale subcarpatică a Dâmboviței... După o viață lungă, împlinită, fiecare având peste 80 de ani, s-au „stins” ca „două flăcărui albastre”, la interval de câteva ore, la începutul unei veri, la fel de bogate și frumoase... *întâmplare* care se va repeta câteva decenii mai târziu cu Tata și Fratele lui mai mic Pavel („Unchiu’ Vică”, cum îi spuneam noi), prin anii ’80, când la fel, asemenea bunicii, au „plecat” și ei la distanță de câteva ore, fiecare din gospodăria lui, bolnavi de atâtea „beteșuguri”, dar mereu împreună, mereu optimiști, gândind cum să ne ajute pe fiecare dintre noi să ne... așeze în viață... „*turma de copii*”, câte șase pentru fiecare familie din care s-a format... „dinastia” de intelectuali SIMIONII, răspândiți în țară sau în străinătate.

Întâmplarea aceasta *m-a tulburat* (deși nu mai eram adolescent!), începând să-mi pun întrebări existențiale, despre „viață și moarte”, boli și suferințe, speranțe și necazuri, viața de dincolo de moarte, despre suflet și „țărâna” din care suntem plămădiți, despre... Dumnezeu, și câte și mai câte...

De fapt erau întrebările pe care și le pune orice om, conștient cât este de „*pasager*” *pe pământ*, despre fapte și răsplată, despre cunoaștere și ignoranță, despre... „*frica de moarte*” – una din problemele fundamentale ale omenirii... oare acesta este un motiv de... apariție a RELIGIEI poate?

Desigur nici atunci (încă din adolescență), nici acum (septuagenar fiind), „*răspunsurile*” nu m-au... mulțumit! Dar asta este o altă... *poveste!*

...Din păcate, „m-am apropiat” de DUMNEZEU destul de *târziu* (la o „cumpănă” din viața mea) la o „vârstă” rotundă... 50 de ani! Oare chiar m-am

„apropiat” cu adevărat? Te-am rugat adesea DOAMNE, ajută-mă să TE GĂSESC!

...Dar care au fost „resorturile” care au stat la baza... scrierii acestei cărți?

- importanța în *creșterea fenomenului religios* contemporan, când la o primă analiză, opt din zece locuitori ai planetei, se *revendică* la o religie/credință/sectă/cult etc.
- cum „*au modelat lumea*” *diferitele religii/credințe*, care au fost relațiile reale dintre Biserică – Stat (în diferite etape istorice), care sunt raporturile actuale, cum vor evolua în viitor?
- *necesitatea crescândă a credinței*, ca o ultimă „*ancoră*” pentru omul societății postglobalizate, ultratehnologizate dar... frustrate, confuze, anxioase...
- *abordarea interdisciplinară* a acestor subiecte, ne oferă posibilitatea înțelegerii *fenomenului religios* (interferența între teologie, istorie/arheologie, drept/științe sociale etc.)
- existența unei *bibliografii* incredibil de *abundente* (mai ales pentru marile religii ale lumii), care se îmbogățește mereu, prin noi contribuții, interpretări inedite, sinteze, descoperiri etc.
- *coabitarea aproape perversă* între *religie și... geopolitică*, de unde și identificarea religiei – ca una din *cauzele* desfășurării unor tensiuni, conflicte până la... războaiele religioase...
- înțelegerea subtilă a *metamorfozei mesajului religios* de „*iubire, pace și bunăînvoire între oameni*”, într-unul *violent de confruntare/război*, intra sau interreligios
- rolul *religiei* ca *element identitar național*, alături de etnie, rasă, limbă etc., mai ales în cazul creștinismului (ortodox)...
- *tendențele* din evoluția fenomenului religios contemporan: evoluția *conservatorismul* și dificila adaptare la realitățile lumii contemporane, care suscită în toate religiile dezbateri teoretice aprinse, de unde și dezvoltarea... *fundamentalismului* cu implicații grave geopolitice; alături evoluția unor religii către *toleranță religioasă* (mai ales în unele state asiatice)
- *neînțelegerile doctrinare*, intervenția statului/puterii politice, atitudinea clerului, alți factori, au generat *schisme și erezii* în cadrul unor mari religii (1054 divizarea și separarea Catolicismului de Ortodoxism, sau

în 1517/1521 reforma din cadrul Catolicismului și apariția Protestantismului sau Schisma islamică între Sunniți și Șiiți)

- evoluția în viitor a fenomenului religios, de la *secularizare* la *ecumenism*, întărind butada atribuită lui J.P. Sartre: „secolul XXI va fi religios, sau nu va fi deloc”!
- fenomenul *Sincretismului* este activ; apariția de noi religii la contactul dintre acestea (Shintoismul, Sikhs, Budismul Chinezesc)

... Dintotdeauna oamenii le-au plăcut „poveștile”, mai ales cele bine ticluite, transmise oral din generație în generație, apoi în scris, în care se regăseau comunități umane din ce în ce mai numeroase (familii, clanuri, triburi, popoare) prin care se afirma o credință religioasă, se realiza *socializarea* și *coeziunea* necesară până la realizarea identității religioase și naționale.

Coabitarea Religiei cu Statul/Puterea politică, fiind benefice pe rând sau împreună, celor doi „actori geopolitici” importanți...

...*Nevoia de credință* se va amplifica în viitor și nu se va diminua (cum eronat afirmau anumiți cercetători: „omul trebuie să creadă în cineva, ceva”!

...Am socotit necesar ca un *preambul*, abordarea în prima parte a cărții (*Preliminarii...*) a cadrului general în care a apărut religia, prin analiza sumară a „aventurii incredibile a speciei umane”, „impactul Revoluțiilor Neolitice” (fundamental pentru omenire) și în fine „debutul și evoluția fenomenului religios”.

Dar partea cea mai consistentă a cărții (a II-a), este dedicată „*Geografiei Religioase Mondiale*” în care prezentăm principalele religii grupate astfel:

- *Religiile „Cărții” sau „Mântuirii”*: Iudaismul, Creștinismul și Islamul
- *Religiile Asiatice*: Hinduismul, Budismul, Religiile Chinezești, Religiile Japoneze etc.
- *Religiile naturii și sincretice*: Animismul, Șamanismul, Shinto, Sikhs, Cao Dai ș.a.

Am încercat să redau „povestea” fiecărei mări religii, *evoluția istorică*, fondatori și *doctrine*, marile „cărți” *fundamentale*, dar și elemente de *cutume*, *locuri de cult* (sanctuare, biserici, moschei, sinagogi etc.), impactul acestor *credințe* asupra *statelor și lumii, civilizației, literaturii*, dar și a dreptului, moralei, diplomației etc.

Iată de ce Biblia – „*cartea cărților*” – are un loc special în structura cărții, fiind la baza Iudaismului (*Vechiul Testament*) și Creștinismului (*Noul Testament*); de asemenea marilor personalități fondatoare, am acordat o atenție

deosebită, de la Abraham la Moise, de la Iisus Cristos – cel mai important personaj care a modelat lumea, la Buda, Confucius sau mai aproape de noi M. Luther.

...*Partea a treia (Reflecții)*, este cea mai „sensibilă” datorită subiectelor abordate; unele au fost considerate mult timp „tabu”, iar „coabitarea” *perversă* dintre Religie și Stat (când armonioasă, când contondentă), ne-a oferit un vast „câmp” de observații dar și de concluzii uneori... nefavorabile fenomenului religios!

Astfel menționăm câteva „subiecte” interesante: conflictele *inter-religioase* (Schismele din Creștinism din 1054 sau 1517/1521), sau în Islam – apariția Șiiismului; apariția Sectelor/dizidenților); la acestea menționăm conflictele inter și intrareligioase, mai ales pe liniile de „fractură” (la contactul marilor religii, care se suprapun peste „marile civilizații” – vezi teoria sociologului S. Huntington, în anii '90!).

Trei mari teme m-au preocupat în raportul dintre „actorii geopolitici”: Biserică și Stat:

- „cine de cine, are mai multă nevoie?
- religia – un „*alibi geopolitic perfect*”?
- „*militantismul*” religios contemporan!

Analiza acestor probleme complicate, demonstrează *viabilitatea fenomenului religios*, aflat în deplină dezvoltare (mai ales după prăbușirea comunismului între 1989/1991), dar și adaptarea religiilor, la realitățile contemporane.

...*Multiplele crize globale*, au cuprins și surprins planeta noastră tot mai suprapopulată, dornică de *revanșa „Sudului Global”*, *crizele de materii prime*, apă și soluri, îmbinate cu *modificările climatice* rapide, dar și *crizele sociale, politice* (declinul Occidentului, „ridicarea Chinei”) diversele forme de război *hibrid* – iată câteva „tușe” ale peisajului lumii de astăzi, aflată în schimbare...

În acest context complex, grav, fiind pe marginea „*prăpastiei nucleare*”, cine oare mai poate... *salva omenirea*? Poate RELIGIA nu-i așa? chiar dacă circa 20% din populație se consideră atee, agnostică, fără nicio apartenență... religioasă, practicând o... „*negare*” a religiilor existente.

Lucrarea de față este o „*premieră*” în peisajul geografiei politice și geopoliticii românești, dar poate fi și un „*punct*” de *plecare* spre alte studii și cercetări în acest domeniu, cu un mare potențial de cunoaștere.